

Tajemství a divokost Bornea

DŽUNGLÍ ZA ORANGUTANY, OBŘÍMI ROSTLINAMI I PŘÍRODNÍMI KMENY

Pokud navštívíte Malajsii, byla by škoda vynechat její dva státy v severní části ostrova Borneo – Sarawak a Sabah. Vzhledem k jejich rozloze, čítající téměř dvě stě tisíc kilometrů čtverečních, se však budete muset nejspíš rozhodovat, kterou část vybrat k průzkumu. My zvolili Sarawak.

FOTO: RADANA ČECHOVÁ

Původní obyvatelé Bornea žili v těsném sousedství divoké džungle. Více se můžete dozvědět i v přírodním skanzenu nedaleko Kuchingu.

Stát Sarawak má jednu z nejrozsáhlejších a nejlépe chráněných sítí rezervací v Malajsii. Tvoří ji 18 národních parků, čtyři azyly pro divoká zvířata a pět přírodních rezervací. Všechna chráněná území mají dohromady rozlohu zhruba pět set tisíc hektarů, což je oblast asi osmkrát větší, než zabírá Národní park Šumava. Za všechny můžeme jmenovat rezervaci Semenggoh, Národní parky Bako, Kubah, Similajau a Mulu nebo rezervaci Matang.

Lesní lidé v ohrožení

Rezervace Semenggoh, vzdálená asi čtyřicet kilometrů jihovýchodně od hlavního města Kuching, je rehabilitačním centrem pro orangutany. Orangutanů, neboli lesních lidí (v malajštině

ang – člověk, utan – les), tu žije třicet. Pro zajímavost, Světový fond na ochranu přírody (WWF) odhaduje celkovou populaci orangutanů na malajské části Bornea na 12 300 jedinců. Přímo zde v rezervaci, v podmínkách dobře srovnatelných s divokou přírodou, se jich narodilo devět. Ostatní sem byli buď převezeni zranění, nebo vykoupeni od majitelů, kteří je týrali či nelegálně drželi v zajetí. Zvířata se ošetřovatelé snaží co nejrychleji, ale šetrně vrátit k jejich přirozenému způsobu života.

Od listopadu do března se orangutani živí sami v džungli, po zbytek roku jim ošetřovatelé dávají na speciální vysoká krmítka banány, papáju, sladké brambory a pomeranče. Mimo tuto sezonu je velmi těžké je spatřit.

Zdržují se výhradně v džungli a navíc v korunách vysokých stromů. Z nich slézají jen výjimečně a neradi, a to i ve volné přírodě. Právě proto má kácení pralesů pro orangutaní populace tak katastrofické následky. WWF uvádí, že v průběhu posledních sta let klesl celosvětově počet orangutanů o devadesát jedna procent!

Postupná likvidace lesů se bohužel nevyhýbá ani Borneu. Pralesy ustupují palmovým plantážím. Kvůli palmovému oleji (vývozcem číslo jedna je Malajsie) se na Borneu ročně vykáčí přes milion hektarů pralesa. Nejde přitom jen o legální kácení. Lidé stromy ničí také zcela v rozporu se zákonem, především kvůli prodeji dřeva nebo kvůli stavbě cest do